

# Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 1957, sp. zn. 1 Tz 90/57

**Číslo:** 72/1957

**Právní věta:**

Jestliže se ukáže nutnost doplnit řízení k náležitému objasnění věci, aniž přichází v souzeném případě v úvahu posouzení zažalovaného skutku podle jiného ustanovení zákona, než podle kterého skutek posoudila obžaloba, může soud vrátit věc prokurátoru k došetření pouze při předběžném projednání obžaloby (§ 199 odst. 1 písm. d) tr. ř.). Později tak soud první stolice již učinit nemůže. Jeví-li se tudíž v takovém případě nutnost dalšího došetření, musí je provést sám soud první stolice a za tím účelem po případě hlavní líčení odročí (§ 236 odst. 1 písm. d) tr. ř.).

**Soud:** Nejvyšší soud

**Datum rozhodnutí:** 12.06.1957

**Spisová značka:** 1 Tz 90/57

**Číslo rozhodnutí:** 72

**Číslo sešitu:** 9

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:** Hlavní líčení, Kvalifikace trestného činu, Obžaloba, Posouzení právní, Předběžné projednání obžaloby, Prokurátor, Vrácení věci prokurátorovi k došetření

**Předpisy:**

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech trestních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Mladistvý byl žalován pro trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 222 odst. 1, 2 tr. zák. spáchaný podle tvrzení žaloby tím, že mladistvý jako horník na dole při obsluze elektrického vrátku výtahu z nedbalosti uvedl výtah do pohybu bez signálního znamení a tak zavinil smrt horníka P.*

*Lidový soud v Berouně usnesením z 27. února 1957 v hlavním líčení vrátil věc prokurátoru podle § 239 odst. 1 tr. ř. k došetření výsledkem znalce z oboru hutnictví a rudných dolů.*

*Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil usnesení lidového soudu a tomuto soudu nařídil, aby ve věci dále jednal a rozhodl.*

**Odůvodnění:**

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona vytýká, že pro vrácení věci prokurátoru k došetření nebylo důvodů. Lidový soud předně vůbec neuvedl, podle kterého ustanovení při správném použití zákona má být skutek, pro který je mladistvý stíhán, posuzován odchylně od právního posouzení skutku v obžalobě. Pokud pak má lidový soud za to, že se ukázala nutnost doplnit řízení

ještě znalcem z oboru hutnictví a rudných dolů, zda a v jaké míře odpovídá mladistvý za usmrcení horníka P, nejde o otázku znaleckou, nýbrž o otázku právní, takže došetření prokurátorem pro objasnění věci s hlediska možnosti odchýlného právního posouzení nebylo třeba. Navrhl proto zrušení napadeného usnesení pro porušení zákona v ustanovení § 239 odst. 1 tr. ř.

Zákon byl porušen.

Pro vrácení věci prokurátoru k došetření podle § 239 odst. 1 (věta první) tr. ř. musí být splněny dva předpoklady.

Předně, že na podkladě výsledků hlavního líčení má být zažalovaný skutek při správném použití zákona posouzen podle jiného ustanovení, než jak jej posuzovala obžaloba. Dále, že vzhledem k odchýlnému právnímu posouzení je třeba ještě dalšího objasnění věci.

K tomu, aby soud vrátil věc prokurátoru k došetření ve stadiu hlavního líčení tedy nestačí nutnost dalšího objasnění věci, jež by potřebovala došetření (na př. provedením dalšího důkazu), jestliže zároveň výsledky hlavního líčení nenasvědčují tomu, že skutek, pro který je obžalovaný (mladistvý) stíhán, má být při správném použití zákona posuzován podle jiného ustanovení, než jak jej posoudila obžaloba.

Podle odůvodnění napadeného usnesení ukázalo se po provedení důkazů tam uvedených v hlavním líčení nutným doplnit řízení ještě výslechem znalce z oboru hutnictví a rudných dolů, zejména v tom směru, zda, po případě v jaké míře odpovídá mladistvý za usmrcení horníka P, při čemž usnesení dodává, že tento znalec musí soudu především objasnit otázku oprávněnosti zařazení mladistvého na místo vrátkaře s přihlédnutím ke všem okolnostem případu (předpisům o zařazení mladistvých horníků, odborné kvalifikaci mladistvého, situaci na pracovišti a j.).

Z tohoto odůvodnění vyplývá, že dalšího objasnění věci je po názoru lidového soudu třeba k posouzení zavinění mladistvého na usmrcení horníka P, způsobené z nedbalosti porušením důležité povinnosti vyplývající z povolání mladistvého nebo uložené podle zákona, tedy zavinění na trestném činu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 222 odst. 1, 2 tr. zák., jak skutek posoudila též obžaloba. Posouzení skutku, pro který je mladistvý stíhán, podle jiného ustanovení zákona tudíž nepřichází v úvahu ani podle napadeného usnesení ani podle výsledků hlavního líčení.

Jestliže se však ukáže nutnost doplnit řízení k náležitému objasnění věci, aniž přichází v souzeném případě v úvahu posouzení zažalovaného skutku podle jiného ustanovení zákona, než podle kterého skutek posoudila obžaloba, může soud vrátit věc prokurátoru k došetření pouze při předběžném projednání obžaloby (§ 199 odst. 1 písm. d) tr. ř.). Později tak soud první stolice již učinit nemůže. Jeví-li se tudíž v takovém případě nutnost dalšího došetření, musí je provést sám soud první stolice a zatím účelem po případě hlavního líčení odročí (§ 236 odst. 1 písm. d) tr. ř.).

V souzeném případě otázka, zda byl mladistvý proti předpisům pověřen prací, jež je spojena se zvláštním nebezpečím, nebo zda byl určen k obsluze stroje, nemaje k tomu přiměřených sil, dostatek rozvážnosti a zkušeností, souvisí se zkoumáním otázky zavinění mladistvého. Znalec z oboru hutnictví a rudných dolů by však mohl k objasnění toho, zda mladistvý z nedbalosti zavinil výsledek uvedený v § 222 odst. 1 tr. zák. přispět svými odbornými znalostmi jen potud, že by osvětlil, o jaký stroj šlo, zda jeho obsluha je komplikovaná (nemohl-li by si soud na základě svých znalostí učinit o tom spolehlivý úsudek) a jaké schopnosti musí mít pracovník takový stroj obsluhující s hlediska jeho fyzické zdatnosti, potřebné míry zkušeností a rozvážnosti. Na soudu, nikoli však na znalci pak je, aby si na základě toho posoudil, zda mladistvý odpovídá za následek, který jeho jednáním byl přivoděn. To jest, zda měl všechny předpoklady pro obsluhu vrátky výtahu a zda tedy, když bez signálu vytahoval vozík, podle § 3 odst. 2 tr. zák. věděl, že může způsobit smrt pracovníka v dole, a bez

přiměřených důvodů spoléhal, že ji nezpůsobí, nebo že o tom věděl, avšak vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům, t. j. vzhledem k situaci v dole, jak ji znal a vzhledem ke svým zkušenostem, poučení, jehož se mu dostalo, přečtení návodu k obsluze výtahu o tom vědět mohl.

Všechny okolnosti rozhodné pro závěr o vině mladistvého v rámci zažalovaného skutku, poněvadž se neukázala možnost jiného jeho právního posouzení, než jak jej posuzuje obžaloba, je povinen si lidový soud podle § 2 odst. 7 tr. ř. zjistit sám.

Poněvadž tu nebylo důvodů k rozhodnutí podle § 239 odst. 1 tr. ř. porušil lidový soud napadeným usnesením zákon v uvedeném ustanovení.